

Jiří Lukšiček - Rys

- scénář k rozhlasové reportáži

Autorský tým: Amálie Veselá, Klára Šenková

Vyučující: Mgr. Petra Hroníková

Škola: ZŠ Na Chodovci, Na Chodovci 2700/54, Praha 4

V rámci projektu Příběhy našich sousedů jsme navštívily Jiřího Lukšička – Rysa a on nám poskytl rozhovor.

Velmi rád vzpomíná na léta strávená ve skautském hnutí. Jak u Skautu začínal?

V listopadu, to znamená ne hned, v tom pětáctyřicátém v květnu, ale prostě až v listopadu, jsem ve Vršovicích začal chodit do „Stovky“ vršovický. Je fakt jeden, že v té době jsme zrovna, protože skauti, ty většinou fungují, nebo jediný zázemí, který mají, když se nechtějí scházet někde na rohu, tak aby měli klubovnu. V té době žádné klubovny až zas tak moc nebyly, nota bene to skautské hnutí v tom pětáctyřicátém roce, jestli se tedy už můžem opřít do toho skautingu, tak v tom pětáctyřicátém roce, '45 – '46, to skautské hnutí mělo při sčítání, to znamená, když proběhla registrace, tak mělo skoro 207 000 členů.

Po roce 1948 musely děti nad 15 let vstoupit do Československého svazu mládeže. Jak na toto období Rys vzpomíná?

V tom sedmačtyřicátém, osmačtyřicátém roce, hned na začátku prostě vyšel striktní zákaz, že Junák je dětská organizace a že děvčata a chlapci, kteří jsou starší než 15 let, musejí přejít do Svazu český mládeže. Já to nazývám pokaždý jinak, ale furt to byli svazáci, „modrý košile“; pionýři měli červený šátky, bílý košile, svazáci měli modrý košile a tady měli takhle to ČSM. To se nám zrovna moc nechtělo, taky už nás vlastně nemohli v té „Stopětáctyřicítce“ registrovat, přesto jsme tam přežívali nějakou dost dlouhou dobu, skoro rok a půl, a i když jsme nebyli registrováni, tak dělali jsme rádce a tak dále, ale pak najednou přišel striktní příkaz, v tom osmačtyřicátém roce, přelom 48/49, přechod do Svazu český mládeže. Jinak okamžitě konec.

V 50. letech se Jiří Lukšiček prostřednictvím skautského střediska Ostříž zapojil do odbojové činnosti. Rozmnožovali protirežimní letáky, organizovali sabotáže a záškodnické akce. Dokonce se jim pro tyto účely podařilo získat i zbraně ...

Do té naší skupiny jeden z těch našich kluků, Pepík Krbeček, se učil zbrojířem, takže dělal v Lověně, a do Lověny byl tenkrát absolutní zákaz zbraní. To byl total. Všechny zbraně všichni museli odevzdat. No a Pepek byl šikulín a občas nějaké součástky rozebral a vynosil. Celkem do toho našeho střediska, kde nás bylo kolem sedmdesáti, ještě furt, vynosil zhruba sedmnáct pistolí. Takže jsme byli tak trošku jako ozbrojený středisko. Jako skaut bych nikdy na člověka nevystřelil, ale tenkrát se čekalo, že to nemůže vydržet dlouho, že to bude záležitost dva roky, tři roky, no čtyři nejvýš, to byla taková ta vize, tak jsme si říkali, do pytle, tak at' nejsme tak naivně nepřipravený, at' teda aspoň když už, at' aspoň něco máme.

A Vy jste tu zbraň měl taky?

No taky, vždyť jsem byl taky ten starší. Měl, měl. Waltra 7.65, se přiznám.

Na jejich odbojovou činnost ale přišla StB. Proběhl soud a pak už je čekal pracovní tábor na Jáchymovsku.

Bohužel, shodou okolností došlo k tomu, že jeden z těch našich kluků si tu zbraň, tu pistoli, uložil v práci ve skřínce. Ta byla zamčená sice, pravda, ale dostal infekční žloutenku, skřínku, aby ji vydezinfikovali, mu otevřeli, no a tam našli deník jeho a našli pistoli. No a to bylo hotový.

Po krátkém vzestupu skautského hnutí na konci 60. let přichází období útlumu v době normalizace.

Na svou skautskou činnost navázal Rys znovu až po roce 1990. S velkým nadšením se podílel na organizaci mnoha akcí, spolupřítel vystavy i vzdělávací kurzy.

My jsme v lednu už, už v lednu jsme rozjeli středisko. Už v dubnu jsme udělali první výstavu skautskou – „Co je to skauting“. Každý rok potom jsme dělali další skautskou výstavu, „Naše tábory“ a tak dále. Každá ta výstava vždycky reprezentovala nějaký obor naší činnosti, kde jsme byli zainteresovaný.

V tom vzdělávání, v tom jsem odved' asi ten zaplat' pán bůh – zaklepu to na dřevo – ten největší a asi nejzáslužnější díl té práce. Já jsem tady organizoval vůdcovský kurzy, čekatelský kurzy, vůdcovský kurzy pro Prahu. Těch kurzů bylo celkem sedmnáct. Těma kurzama prošlo přes 280 činovníků, který absolvovali. Udělali jsme osm čekatelských lesních kurzů. Udělali jsme šest lesních škol, čtyři instruktorský lesní školy.

A jak zní Rysovo poslání budoucím generacím?

Já si myslím, že je strašlivě důležitý, abychom si uvědomili, že vedle těch práv, který máme, a máme - zaplat' pán bůh - dneska, všechny práva, který jsou dosažitelný, abychom nezapomínali i na ty povinnosti.

Protože jakmile zapomeneme na ty povinnosti, tak se nám objeví nebo se nám promítne zpátky to, co už jsme jednou nebo několikrát už prožili.

